

Milli birliyimizin uğur yolu

İllər idi ki, ürəyimizdə Qarabağ boyda dərd böyüdükdük. İllər idi ki, bütün arzularımızın, istəklərimizin, xəyallarımızın, dualarımızın ünvanı Qarabağ idi. 30 ilə yaxın bir zaman idi ki, ermənilər havadarlarının, Azərbaycanın müstəqilliyini istəməyən, qüdrətlənməsini gözü götürməyən dövlətlərin himayəçiliyi ilə Qarabağ işğal edib xarabazara çevirmişdilər.

Qarabağ sinəmizin dərdli yarası idi. Atəşkəs elan olunsada, münaqişənin danışıqlar yolu ilə həllinə beynəlxalq güclər, böyük dövlətlərin təmsil olunmasına vasitəçilik etmək məqsədilə yaranan Minsk qrupu və onun həmsədrləri əslində hər vasitə ilə statuskvonu qoruyub saxlamaqdan başqa heç nəyə nail ola bilmirdilər. Əslində onların istədikləri də elə bu idi: problemi dondurub saxlamaq, ermənilərin Qarabağda mövqelərini daha da möhkəmləndirmələri üçün şərait təmin etmək.

Azərbaycan hakimiyyətinin problemin sülh yolu ilə həlli üçün göstərmiş olduğu çabaları da təəssüf ki, qarşı tərəfdən düzgün dəyərləndirilmirdi. Əksinə, özlərinin kölgəsində boylarını böyük görən mənfur düşmən daha da azğımlaşaraq təhdidlərini davam etdirirdi. Ermənistan rəhbərləri hətta Azərbaycan əsgərinin və xalqının heysiyyətinə toxuna biləcək ifadə və hərəkətlərdən çəkinmirdi. Odur ki, Azərbaycan sülh danışıqlarını davam etdirməklə yanaşı, problemin hərbi müstəvidə həllinə də hazırlaşdı. Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin şəxsi nəzarəti altında ordu quruculuğuna xüsusi diqqət verilir, hərbi xərclər ilə döndürülən, şəhid və qazi ailələri dövlətin qayğı və diqqəti mərkəzində saxlanılır, əsgər və zabıtlərin, hərbi qulluqçuların sosial problemlərinin həlli istiqamətində xüsusi dövlət proqramları həyata keçirilirdi. Əsgərlərimizin döyüş hazırlığı, ordunun müasir silahlarla təchizə, yeni növ silahlardan istifadə vərdişləri və peşəkarlığı da bilavasitə Ali Baş Komandanın nəzarəti altında gücləndirilirdi.

Prezidentin "Biz torpaqlarımızı heç kimə güzəştə getməyəcəyik", "Sülh yolu ilə həll edilməsə, problemin hərbi yolla həlli qaçılmazdır", "Qarabağ Azərbaycandır!" kimi qətiyyətli bəyanat və çağırışları Qarabağın Azərbaycan olduğuna heç kimdə şübhə yeri qoymurdu. Azərbaycan cəmiyyəti, xü-

susilə gənclər düşmənin təxribatçı davranışına cavab olaraq ısrarla müharibə çağırışları edir, zəbt olunmuş torpaqlarımızı döyüş yolu ilə geri qaytarmaq əzmində olduqlarını bildirdilər. Müharibə artıq xalqın əksər hissəsinin sosial sifarişinə çevrilmişdi.

27 sentyabr 2020-ci ildə Ermənistan ordusunun ərazilərini işğal etmək niyyəti ilə ağır artilleriyanın, uzaqvuran topların gücündən istifadə edərək genişmiqyaslı hərbi əməliyyatlara başlaması Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin işğal olunmuş torpaqlarımızı geri qaytarmaq üçün son və həlledici döyüşə başlaması ilə nəticələndi.

Qarabağ Azərbaycandır!

27 sentyabr səhəri cəbhəyanı rayonların sakinləri yuxudan erməni toplarının, raketlərinin atış səsindən oyandılar. Rəşadətli Azərbaycan Ordusu düşmənin növbəti hücumunu dəf etmək üçün dərhal əks-hücum əməliyyatına başladı. Azərbaycan Prezidenti, Ali Baş Komandan xalqa müraciət edərək Azərbaycan Ordusunun başlamış olduğu sülhə məcburetə əməliyyatı barədə məlumat verdi.

Müharibə xəbəri adətən insanlarda qorxu, çəşqinlik, dərd, qayğı yaradır. Bu dəfə isə tam əksini gördük. Xalq Qarabağda müharibənin başlanması xəbərini coşqu ilə, sevinclə qarşıladı. Müzəffər Ali Baş Komandanın müraciətlərindəki qətiyyəti, ordumuza etibar gördü və rəhbərə olan inamı daha da artırdı. Əmin oldu ki, onun "dəmir yumruğu" ərazilərimizi bütövləşdirmək, düşməni öz yerində oturtmaq, üstü müzdə olan məğlubiyyət ləkəsini təmizləmək üçün düynələnib.

Hələ prezidentliyinin ilk günlərində İlham Əliyev xalqa müraciətlə demişdir: "Mən bütün Azərbaycan xalqının, hər bir Azərbaycan vətəndaşının Prezidentiyəm. Mənim borcumdur ki, imkan daxilində hər bir vətəndaş inkişafa, yaxşılığa doğru irəliləyişi görsün və onu hiss eləsin". Sentyabrın 27-də xalq qarşısında illərdir arzuladığı, xəyalını qurduğu Prezidentini gördü. Xalq bu qətiyyətli davranışın simasında arzularının gerçəkləşəcəyini, dualarının qəbul olunacağını hiss etdi. İllərdir xalqın birliyinə gələn yollar sentyabrın 27-də birləşdi.

Prezident -Xalq birliyi yarandı. Xalq bütövlükdə bir ordu oldu. Gənclərimiz

hərbi səfərbərlik idarələrinin qarşısına axışdı. Analar oğullarının ardınca su ataraq "düşməne çəpər, sinəsi sipər oğlum, düşməni öz, ona aman vermə" dedilər. Bir ailədən 2, bəzən də 3 qardaş eyni vaxtda cəbhəyə yola düşdü. Atalar və oğullar düşməne qarşı eyni səngərdə döyüşdülər. Millət "hər şey qələbə, hər şey Vətən üçün!" deyə hayırdı. Oğlu şəhid olan analar "Təki Vətən sağ olsun. Qisas qisas!" dedilər.

44 gün davam edən bu müharibədə Azərbaycan tərəfinin bir nəfər də olsun fərarisi olmadı. On milyon əhalidən "döyüşə getmirəm" deyən də tapılmadı. Hər kəs ön cəbhədə, düşmənlə üz-üzə durub mərdi-mərdanə döyüşə can atdı. 27 sentyabrda Dağlıq Qarabağdakı şiş qayalar da atılan mərmir səsindən diksinmədilər, qorxmədilər, başlarını əymədilər, qamətlərini düzəldib "çoxdandır sizi gözləyirik" dedilər. Böyük Kirs başını dik qaldıraraq "Qarabağ Azərbaycandır!" deyə bağırdı. Bərgüşad və Qarqar çayları coşub daşaraq məhvərdən çıxmaqla sinəsi dağlı Qarabağın yarasına məlhəm olmaq istədi.

"Könlüm keçir Qarabağdan..."

27 sentyabrda sanki Qarabağ xanı Pənahəli xanın da ruhu igidlərimizi salamladı. Üzeyir bəyin "Koroğlu"su daha möhtəşəm bir coşqu ilə nə oğulları həlledici döyüşə səslədi. Xan qızı Nərvən qollarını geniş açaraq bu yurdun qəhrəman oğullarına dastan qoşdu. Göylərdə sərgərdan dolayan şəhid ruhları sanki dil açaraq Qarabağın əsl sahiblərinə "xoş gəldin" dedilər. Düşmənin ayağının altından yer qaçdı, başının üstündə göylər titrədi. Hər qayanın, hər daşın "Qarabağ Azərbaycandır!" hayırtısı dağlarda əks-səda verərək sanki bütün dünyaya yayıldı.

Prezident - Xalq birliyi

Müharibə günlərində xalq Azərbaycan əsgəri ilə Ali Baş Komandan tandemini görüb daha səfərbər oldu. Qısa zamanda ölkə sanki vahid bir komandaya çevrildi. Gənclərimiz sosial şəbəkələrdə düşmənin feyk xəbərlərini tutarlı faktlarla alt-üst edirdi. Diplomatlarmız sağdan-soldan üstümüzdə yağdırılan böhtan və təhdidləri ifşa edir, polis və təhlükəsizlik orqanları, digər dövlət strukturları hərbi vəziyyət rejimində peşəkarcasına çalışırdılar.

Ordumuz isə mükəmməl taktiki-strateji hazırlıq əsasında dəqiq zərbələr, sərrast atəşlərlə düşmən ordusunu tar-mar edirdi. Hər gün düşmən işğaldan azad olunan yeni-yeni şəhər və kəndlərimizdə, strateji nöqtələrdə Azərbaycan bayrağının dalğalanması xəbəri milli birliyimizi daha da gücləndirirdi. Qələbə xəbərləri itirilən əsgər acılarına, tökülən şəhid qanlarına bir məlhəm olurdu. Əsgər nəyin uğrunda canını fəda etdiyini yaxşı bilirdi. Müqəddəs şəhidlik zirvəsinə ucalan igidlərimizin gözləri arxada qalmırdı.

Hərbi əməliyyatların elə ilk anlarından rəzil vəziyyətə düşən azğın düşmən 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində olduğu kimi, bu dəfə də döyüş meydanındakı uğursuzluqlarını öz xalqından və dünyadan gizlətməkdə idi. Bununla belə Nikol Paşinyanın təlaş içində zəng etmədiyi dövlət başçısı, döymədiyi qapı qalmadı. Onun ümitsiz vəziyyətdə qalaraq çabalaması hətta sosial şəbəkələrdə günün ən çox izlənen gülüş və ironiya mövzusunda çevrilmişdi. Çox güvəndiyi Rusiya, Fransa və ABŞ-dan real dəstək ala bilməməsi onu və komandasını aciz vəziyyətə salmışdı. Rusiya Prezidenti Vladimir Putin deyəndə ki, müharibə Azərbaycan ərazisində gedir, Azərbaycan Ordusu 30 il işğal altında saxlanılan torpaqlarını azad etmək uğrunda döyüşür və belə olan halda nə Rusiya, nə də Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı Ermənistan tərəfindən hərbi əməliyyatlara qoşula bilməz, ermənilərin olan-qalan ümidləri də puç oldu.

Azərbaycanın Ali Baş Komandanı isə ordunun və arxa cəbhənin balanslı və dinamik işini təşkil etməkdə idi. O, eyni zamanda qazanılan qələbələr, azad olunan ərazilər haqqında xalq məlumatlandırır. Bu səmimiyyət, bu birlik vətəni sevən, onun bütövlüyünü arzulayan hər bir Azərbaycan vətəndaşının qəlbində Müzəffər Ali Baş Komandanın möhtəşəm abidəsini yaradırdı. Onun hər çıxışı xalq tərəfindən sevinc və sevgi ilə qarşılanaraq dillər əzbərinə çevrilirdi. Azərbaycan Ordusu düşmənin ağır texnikasını, hərbi gücünü məhv etdiyi kimi, Azərbaycan Prezidenti də düşmənin mənfur ideologiyasını, saxta xəbərlərini, yalan üzərində qurulmuş səltənətlərini darmadağın etməkdə idi. Erməni yalanlarına uyub üstümüzdə gələn, dünyanın aparıcı media qurumlarında və informasiya agentliklərində kök salan ermənikimilər Müzəffər Ali Baş Komandanın qarşısında necə rəzil duruma düşdüklerini özləri də yaxşı dərk edirdilər. "Dəmir yumruq" əməliyyatı dəmir məntiq, dəmir iradə, zəngin hərbi, elmi və siyasi təcrübə ilə cilələndiyi üçün düşmənin məhv ediləcəyi şübhəsiz idi.

Bir-birinin ardınca Cəbrayıl, Zəngilan, Füzuli, Qubadlı rayonları, Hadrut qəsəbəsi, Xocavənd və Ağdərə rayonlarının kəndləri, düşmənin zaman-zaman davamlı olaraq üstümüzdə od yağdırdığı strateji yüksəkliklər ordumuz tərəfindən azad edildi. Bununla belə düşmən xaricdən olan havadarlarının dəstəyi ilə hələ də təslim olmaq fikrində deyildi. Qarşıda Qafqazın mirvarisi olan Şuşanın azad olunması vəzifəsi dururdu. Noyabrın 8-də Şuşa da azad edildi. Şuşanın güclü qəhrəman əsgərlərimiz tərəfindən işğaldan azad edilməsi düşmənin belini qırdı, onu diz çökməyə, kapitulyasiya aktını imzalamağa məcbur etdi.

"Qələbə güc ilə qazanılır, ağıl ilə qorunub saxlanılır" deyiblər. Biz düşmənlə birliyimizdə, birliyimizdən yaranan gücümüzü göstərdik. Düşmənin 30 ildə fantastik xərc çəkib tikdiyi keçilməz istehkamlarla möhkəmləndirilmiş üç böyük rayonumuzu - Ağdam, Kəlbəcər və Laçını Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan rəhbərlərinin noyabrın 10-da imzaladığı üçtərəfli Bəyanatın şərtlərinə uyğun olaraq heç bir itki vermədən, qan tökülmədən işğaldan azad etdik. Bununla da Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü təmin etmiş oldu.

Bu gün düşməndən azad etdiyimiz əraziləri minalardan təmizləyib tikirik, qururuq, yaradıırıq, əkib-becəririk. O ərazilərdən musiqi səsi gəlir. İnsanlar sitəm içində çıxdıqları torpaqlara gül-gülə qayıdırlar.

*Elşən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"*